

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
PROKURATOR GENERALNY

PR-V-KSK-870/09

wpłynęło dn. 26.05.09
nr. 3056, podpis

Warszawa, dnia 25 maja 2009 r.

P. J. Kwieciński
PROKURATOR
Senackich
wpłynęło dn. 26.05.09
3781

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na przekazane przy piśmie z dnia 29 kwietnia 2009 r. nr BPS/DSK-043-1605/09, oświadczenie Pana Senatora Czesława Ryszki, złożone podczas 31. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 22 kwietnia 2009 r., w sprawie nieprawidłowości popełnionych w trakcie postępowania karnego sygn. IV K 1141/06 Sądu Rejonowego w Częstochowie, w efekcie których miało dojść do niesłusznego skazania Ł.N. za spowodowanie wypadku drogowego, uprzejmie przedstawiam co następuje.

W Biurze Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej zbadano akta sygn. IV K 1141/06 Sądu Rejonowego w Częstochowie w celu ustalenia, czy w toku prowadzonego w tej sprawie postępowania karnego zaistniały uchybienia procesowe o randze wskazanej w art. 523 § 1 kpk, które mogłyby stanowić podstawę do spowodowania wzruszenia prawomocnego wyroku skazującego Ł.N., w drodze wniesienia - w oparciu o przepis art. 521 kpk - kasacji, na korzyść skazanego.

W rezultacie badania akt nie znaleziono jednak podstaw prawnych do wniesienia kasacji na korzyść skazanego.

Z akt przedmiotowej sprawy wynika, że Sąd Rejonowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 13 lutego 2008 r. sygn. IV K 1141/06, uznał Ł.N. za winnego spowodowania w dniu 23 kwietnia 2006 roku w Częstochowie, pod wpływem alkoholu (0,9 promila alkoholu we krwi), wypadku drogowego, w następstwie którego poniosły śmierć dwie osoby, zaś dalsze dwie osoby doznały ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Sąd uznał, że oskarżony w dniu zdarzenia,

około godz. 5.10 wracał wraz ze znajomymi z dyskoteki i kierując samochodem osobowym w stanie nietrzeźwości rażąco i umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachował szczególnej ostrożności i nie stosując się do sygnalizacji świetlnej, wjechał na czerwonym świetle dla swojego kierunku ruchu na skrzyżowanie, gdzie zderzył się z jadącym prawidłowo autobusem MPK. Sąd zakwalifikował czyn oskarżonego jako występki z art. 177 § 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk i wymierzył mu karę 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzekł wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat.

Wyrok ten na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę poddany został kontroli instancyjnej Sądu Okręgowego w Częstochowie. Sąd Okręgowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 9 września 2008 r. sygn. VII Ka 567/08 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż obniżył karę pozbawienia wolności orzeczoną wobec oskarżonego do 5 lat, w pozostałym zaś zakresie utrzymał go w mocy.

Wyroki sądów I i II instancji były nadto przedmiotem kontroli Sądu Najwyższego, w związku z kasacją, którą wywiódł obrońca oskarżonego.

Obrońca oskarżonego zarzucił w kasacji sądom I i II instancji wadliwość, bo dokonana z naruszeniem art. 7 kpk, ocenę dowodów oraz oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na dowodach obciążających oskarżonego, a nadto niezasadne odrzucenie złożonych przez niego wniosków dowodowych.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 26 marca 2009 r. sygn. IV KK 7/09 oddalił kasację obrońcy oskarżonego jako oczywiście bezzasadną.

W uzasadnieniu swojego orzeczenia Sąd Najwyższy skonstatował, że ocena dowodów zebranych w omawianej sprawie przeprowadzona została zgodnie z przepisami procedury karnej, w tym także art. 7 kpk i wobec tego brak jest podstaw do zakwestionowania poczynionych na jej podstawie ustaleń faktycznych, w tym w szczególności ustaleń w kwestii uznania oskarżonego za winnego spowodowania zaistniałej kolizji drogowej. Sąd Najwyższy wskazał też, że wnioski dowodowe obrońcy oskarżonego zostały słusznie odrzucone, gdyż przeprowadzenie części wnioskowanych dowodów było niemożliwe lub wnioskowane dowody były nieprzydatne dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy w zakresie czynu objętego zarzutem aktu oskarżenia.

Tym samym sformułowane w oświadczeniu zarzuty, iż w omawianej sprawie sądy bezkrytycznie przyjmowały wszelkie zeznania i dowody pochodzące od kierowcy współuczestniczącego w wypadku oraz zatrudniającej go firmy, odmawiając jednocześnie, bez stosownego

uzasadnienia, wiarygodności zeznaniom świadków powołanych przez oskarżonego i odrzucając istotne dla rozstrzygnięcia sprawy wnioski dowodowe, były już rozpoznawane w postępowaniu kasacyjnym.

Zaprezentowanego stanowiska Sądu Najwyższego nie można zakwestionować w ponownym postępowaniu kasacyjnym. Przepis art. 539 kpk wyklucza bowiem możliwość wniesienia kasacji od orzeczenia Sądu Najwyższego zapadłego w wyniku rozpoznania kasacji.

Odnosząc się natomiast do podniesionego w oświadczeniu Pana Senatora Czesława Ryszki zarzutu, iż sąd niesłusznie uznał za wiarygodne gołosłowne oświadczenie dyspozytora ruchu, dotyczące braku tarcz tachografu „akurat w tym autobusie”, to zauważyć należy, że nie znajduje on oparcia w materiałach sprawy.

Dowodu z tarczy tachografu autobusu uczestniczącego w wypadku nie dało się przeprowadzić, albowiem sąd ustalił ponad wszelką wątpliwość, iż zaden z autobusów Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Częstochowie sp. z oo. prowadzących przewozy regularne (według rozkładu jazdy) nie posiadał w dacie wypadku urządzenia rejestrującego pracę (tachografu). Okoliczność ta wynika zarówno z pisma Prezesa Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Częstochowie sp. z oo., jak i z zeznań pracowników tegoż przedsiębiorstwa.

Podkreślenia wymaga przy tym, iż kwestia nie posiadania w dacie wypadku przez autobus MPK urządzenia rejestrującego pracę w postaci tachografu nie ma w sprawie istotnego znaczenia. Główną funkcją takiego urządzenia jest bowiem rejestracja czasu pracy kierowcy, w szczególności pod kątem przestrzegania maksymalnego czasu pracy, tymczasem czas pracy kierowców komunikacji miejskiej jest ustalany rozkładami jazdy oraz na bieżąco kontrolowany na każdym krańcu linii komunikacyjnej.

Badanie akt nie potwierdziło także słuszności zawartego w oświadczeniu zarzutu, iż w omawianej sprawie doszło do naruszenia obowiązujących przepisów przy pobieraniu i badaniu krwi na zawartość alkoholu.

Oskarżony z miejsca zdarzenia przewieziony został do szpitala, gdzie o godz. 7.40 pobrano od niego krew celem jej zbadania na obecność alkoholu etylowego, a z czynności tej sporządzony został protokół. Lekarz badający oskarżonego wpisał do protokołu oświadczenie oskarżonego, iż wypił wcześniej jedno piwo. Badanie chemiczno – toksykologiczne pobranej od oskarżonego próbki krwi przeprowadzone zostało w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach i wykazało obecność alkoholu etylowego w stężeniu 0,9 promila.

W tych warunkach sądy I i II instancji słusznie odmówiły wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, iż przed zdarzeniem nie spożywał żadnego alkoholu, a także zeznaniom świadka – jego znajomej, która była razem z nim na dyskotecę. Odrzucając jako nieprzydatne do rozstrzygnięcia zeznania świadka, Sąd Rejonowy słusznie wskazał, iż nie była możliwa sytuacja, aby uwzględniając choćby charakter miejsca gdzie świadek przebywała z oskarżonym (dyskoteka) przez okres wielu godzin, świadek ani razu nie straciła kontaktu wzrokowego z oskarżonym. Zatem Sąd trafnie uznał te zeznania jako dowód niewystarczający do przyjęcia, iż przez okres pobytu na dyskotecę oskarżony nie spożył żadnego alkoholu.

Wobec faktu, iż policjant sporządzający notatkę urzędową z zaistniałego wypadku drogowego omyłkowo wpisał identyczne numery ampulek krwi przy nazwiskach uczestników wypadku (oskarżonego i pokrzywdzonego), kwestia ustalenia stanu trzeźwości oskarżonego była szczególnie wnikliwie badana przez Sąd Rejonowy.

Przesłuchany na tę okoliczność, funkcjonariusz Policji zeznał, iż wymieniona notatka sporządzana została już po zdarzeniu na podstawie zapisów dokonanych przez policjantów na miejscu wypadku w notatnikach służbowych. Z uzyskanych przez Sąd kopii notatników służbowych świadka oraz drugiego policjanta wynikało, iż numer ampulki KA 05-000944 wskazano jedynie jako numer ampulki z krwią pobranej w szpitalu od oskarżonego.

Dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności pobrania i przekazania krwi do badań, jak też wykluczenia możliwości zamiany próbki krwi, Sąd Rejonowy przesłuchał lekarza dokonującego badania, pielęgniarkę pobierającą krew i funkcjonariusza odbierającego ampulkę oraz przekazującego ją do dalszych badań. Nadto Sąd wyjaśnił procedurę przeprowadzenia badań w Śląskim Uniwersytecie Medycznym, jak też dopuścił dowód z książki pobrań krwi Ognia Wypadkowego Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie.

Wszystkie przeprowadzone dowody wykazały, iż krew przekazana do badań była krwią pobraną od oskarżonego, a zatem stwierdzenie, iż oskarżony w chwili wypadku znajdował się w stanie nietrzeźwości (0,9 promila), znajduje pełne potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym.

Także rozważania sądów obydwu instancji dotyczące bilingu połączeń telefonicznych aparatu jednego z pasażerów samochodu znajdują pełne oparcie w przeprowadzonych dowodach, zaś analiza wykluczająca możliwość innego przebiegu zainicjowania połączeń, niż to przyjął Sąd Rejonowy, dokonana w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego, zasługuje na pełną aprobatę.

Zaznaczenia wymaga, że w ocenie Biura Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej postępowanie karne w badanej sprawie przeprowadzone zostało wnikliwe, a w jego toku wyjaśniono wszystkie istotne okoliczności zdarzenia. Materiał dowodowy sprawy nie wymagał uzupełnienia i dawał podstawy do wydania procesowego rozstrzygnięcia. Ocena poszczególnych dowodów, dokonana w uzasadnieniu wyroku Sądu Rejonowego jest oceną logiczną, wszechstronną, dokonaną we wzajemnym powiązaniu oraz uwzględnia zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. W każdym przypadku, uznając określony dowód za wiarygodny i stanowiący podstawę swoich ustaleń, jak też uznając dowód za niewiarygodny, sąd zgodnie z wymogami Kodeksu postępowania karnego, wyjaśnił motywy zajętego w tej mierze stanowiska.

Nieprawidłowości nie dopatrzone się także w sposobie procedowania Sądu Okręgowego w Częstochowie. Sąd ten w toku postępowania odwoławczego rozpoznał wszystkie zarzuty podniesione w apelacjach, a w motywach swojego wyroku, po myśli art. 457 § 3 kpk, wskazał powody, dla których zarzuty apelacji kwestionujące winę oskarżonego uznał na niezasadne. Sąd II instancji podał także szczegółowo powody, dla których złagodził orzeczoną wobec oskarżonego karę pozbawienia wolności.

Z przedstawionych powodów, nie dopatrzone się podstaw prawnych, przewidzianych art. 523 § 1 kpk, do wywiedzenia w tej sprawie ponownej kasacji na korzyść oskarżonego.

z powierzeniem
z upoważnienia
PROKURATORA GENERALNEGO
A. Pogorzelski
Andrzej Pogorzelski
Zastępca Prokuratora Generalnego